

Eesti Mesinduskogu koosoleku protokoll

Aeg: 29.04.2026 kl 19:05-21:23

Koht: veebikoosolek (MS Teams)

Juhataja: Aivar Raudmets

Protokollija: transkriptsiooni põhjal **NotebookLM**

Osalejad:

Rain Tõnson (Põltsamaa Mesinike Selts); Aleksander Kilk ja Tarvo Siilaberg (Eesti Mesinike Liit); Erki Naumanis (Tallinna Mesinike Selts); Jaanus Tull (Eesti Mesilaste Tõuaretajate Selts); Raul Orglaan (Saaremaa Meetootjate Ühing); Peeter Kuusksalu (Eesti Mahemesinikud); Aivar Raudmets (mesindussekkumise projektijuht).

Päevakava:

1. Tegevuskava ja eelarve muudatused.
2. Digitaalne mesilashaiguste kaart ja andmekaitse.
3. Tegevused eelseisva likviidsusprobleemi lahendamiseks.
4. Muud päevakajalised küsimused ja järgmine koosolek.

Päevakorra teemad ja arutelud

1. Tegevuskava ja eelarve muudatused

I. Tehniline abi

On tekkinud vajadus viia eelarve read vastavusse tegelikkusega, kuna mõnel tegevusreal jääb raha üle ja teisel puudu.

- **Tehniline abi:** personalikulu vähendati, kuid suurendati halduskulusid (raamatupidamine, side, kontor, transport), et püsida 40 000 euro piirides.
- **Nõustamisteenus:** lisati proovide ja vahendite saatmiskulud, kuna usaldusmesinikud ei pea mõistlikuks vaid kütusekulu hüvitamise eest ja kõrge kütusehinna tõttu proove ise kaugele laborisse viia.
- **Võrgustiku juhtimine:** usaldusmesinike koordinaatori konkursi tulemusel säästeti 400 eurot, mis suunati täiendavateks mesilakülastusteks ja telefoninõustamiseks.
- **Otsus:** muudatused kinnitati küsimusteta.

II. Tarukaalude võrgustik ja andmete haldus

Horvaatia tootja serveriga on probleeme tarukaalude andmete kättesaamisel. Peamised tegevused lahenduseks on järgmised.

- **Fookuse muutmine:** sel ja järgmisel aastal loobutakse andmeanalüüsist, et suunata kogu tähelepanu kaalude tööle saamisele. Kõik tarukaalud (kokku 47)

programmeeritakse ümber Eesti serverisse. Testid mõne kaaluga on juba edukalt läbitud.

- **Andmete edastamine SMS-i teel:** uue lahenduse kohaselt hakkavad andmed kaaludelt serverisse liikuma SMS-ide kaudu. Esialgu on intervalliks planeeritud kaks tundi, kuid on lootus see viia tagasi varasema ühetunnise intervallini.
- **Vigaste seadmete remont:** tehniliste probleemidega tegeleb Sigmar, kuid vajadusel võib kaalud saata Saaremaale Ermole, kes on suutnud seadmeid ka varem edukalt remontida, sh lahendada SIM-kaardi süsteemiga seotud tõrkeid.
- **Kulude optimeerimine:** ühe kaalu, sh ka üleviimise ja serveri kulu, on 6,40 eurot kuus. Sigmar Naudi jätkab kaalude võrgustiku koordineerimist sel hooajal poole väiksema tasu eest võrreldes varasemaga. Vabanenud summad (~9000 eurot) suunatakse õppematerjalide loomiseks ja teabepäevade korraldamiseks.
- **Edaspidine andmehaldus ja analüüs:** kui kõik kaalud on uues süsteemis tööle saadud, on võimalik tulevikus andmeanalüüsi kohustus taastada, kasutades kogutud ajaloolisi andmeid.

Otsus: andmeanalüüsi sel ja järgmisel aastal ei tellita, fookus on kaalud tööle saada ja ümber programmeerida Eesti serverisse.

III. Välisüritused ja koolitused

- **Noorte mesinike kohtumine (IMYB)** Põhja-Iirimaal Belfastis. Erki Naumanis leidis Estraveli pakkumisest soodsamad lennupiletid.
- **Mesilasemade seemendamise kursus:** Erki Naumanisele pakuti võimalust osaleda Malta mesinike korraldataval mesilasemade seemendamise kursusel. Tehti ettepanek toetada Erki osalemist, kuna ta on juba piirkonnas ja kulud on plaanipärase eelarve piires. Erki taandas ennast otsustamisest.
- **Otsus:** mesinduskogu nõustus kursuse toetamisega tingimusel, et saadud teadmised jõuavad hiljem Eesti mesinikeni.

IV. Laboratoorsed uuringud ja teadustöö

Mee kvaliteedi ja koostise uuringuteks on vaba jääk 3263.90 eurot. Arutati, milliste uuringute jaoks on see kõige vajalikum suunata.

- **DNA ja NMR võrdlusuuring või muu mesindussaaduste uuring.** Organisatsioonid mõtlevad laboriuuringute vajaduste üle.
- **Ameerika haudmemädaniku genotüpiseerimise uuring.** Koostöö teadusasutustega jätkub plaanipäraselt, ettevalmistamisel on raportid (sh on tuvastatud ameerika haudmemädaniku leiud).
- **Otsus:** konkreetne laboriuuringu suund ja tegevus otsustatakse lähiajal organisatsioonide koostöös.

V. Tarbija teadlikkus ja sündmused

- **Sisu:** Seemnepakkide jagamise aktsioon (Zummibufee) osutus oodatust populaarsemaks, mistõttu suurendati mahtu 1000 ühikult 2000-le.

- Postitamine Omniva kaudu tekitab viivitusi ja lisakulusid, mis kaetakse tarbija teadlikkuse eelarve realt.
- Vähendati ürituste osa ja suunati vahendid infokandjate (sh vaatlustarud) loomisse.

Koosoleku juhataja palvel peavad osalejad tegevuskava muudatustele kinnituse saatma sama päeva (29. aprilli) õhtuks. Kiire kinnitamine on vajalik järgmistel põhjustel:

- **Esitamise tähtaeg:** plaan on tegevuskava muudatused PRIAle esitada hiljemalt järgmisel päeval (**30. aprillil**).
- **Edasised tegevused:** kinnituste kiire saamine võimaldab tegevustega operatiivselt edasi minna.

Aivar Raudmets võtab eraldi ühendust puuduvate liikmetega (Eesti meetootjate ühingu ja kutseliste mesinike ühingu esindajatega), et selgitada neile muudatusi ja saada ka neilt vajalikud kinnitused meili teel.

2. Digitaalne mesilashaiguste kaart ja andmekaitse

Arutleti mesilashaiguste kaardi teemal loodavas digijuhendis.

- **Andmekaitse:** isikustatud andmeid ja täpseid koordinaate ei tohi avaldada, et vältida mesinike tuvastamist (GDPR).
- **Andmete sisu:** teadlased soovitasid kaardile kanda vaid kinnitatud diagnoosiga (haue, langetis, mesilased) leiud, mitte seirest saadud meeproove, mis on kinnitamata diagnoosiga.
- Jaanus Tull ja Aleksander Kilk rõhutasid, et kaart peaks näitama üldist olukorda ja motiveerima mesinikke valvsusele.
- **Otsus:** kaardi interaktiivsust piiratakse nii, et **kasutaja ei saaks liiga täpselt sisse suumida**. Kaardile ei tohi märkida mesila täpset asukohta, kus on tuvastatud positiivne haigusproov, kuna see teeks konkreetse mesiniku tuvastatavaks. Kaart ei tohi võimaldada mesiniku tuvastamist ka teiste kaartidega (nt PRIA mesilate kaart) võrdlemise teel.
- Kaardile kantakse vaid **kinnitatud laboratoorsed diagnoosid** (nt langetisest, haudmest või mesilastest võetud proovid), mitte alles kinnitamata meeproovide tulemusi, et vältida asjatut paanikat. Seire ulatuse näitamiseks kuvatakse nii positiivseid (punased) kui ka negatiivseid (rohelised) tulemusi.

Need reeglid on vajalikud, et tagada, et mesilasperede terviseandmed ei oleks vahetult ega kaudselt tuvastatavad.

- Lisaks sellele **ei ole kaart avalik, vaid on suunatud ainult PRIA-s registreeritud mesinikele, kellel on vähemalt üks teavitatud mesilaspere**. Selline piirang on kehtestatud peamiselt seetõttu, et mesinduskogu peab suutma PRIA-le tõenduspõhiselt esitada andmed sekkumisest kasusaajate kohta. Kaardi ja

juhendmaterjalide veebilehe avalikuks tegemine ei võimaldaks neid kasusaajaid korrektselt kokku lugeda ega PRIA-le aruandluseks esitada.

3. Tegevused eelseisva likviidsusprobleemi lahendamiseks

Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda (EPKK) ei paku enam 80 000-eurost tagatist garantiikirja saamiseks, mis on vajalik ettemaksu taotlemiseks PRIAst. Mesinduskogu organisatsioonidel ei ole aga piisavalt vahendeid, et omaosalusena ise vajalik tagatissumma kokku saada.

- **Otsus:** koostatakse ühine pöördumine regionaal- ja põllumajandusministeeriumile, et leida lahendus sekkumise rahastamiseks. EPKK tagatist ja garantiikirja puudutav lause kustutatakse tegevuskavast.
-

Järgmised sammud

- Digijuhendi koostaja Andres Tamla saadab digitaalse juhendmaterjali tööversiooni mesinduskogule mesilashaiguste kaardi testimiseks ja tagasiside andmiseks.
- **Järgmine koosolek** lepiti esialgu kokku 13. maiks, kuid see kinnitatakse vastavalt vajadusele ja tegevuskava muudatuse valmimisele.

(allkirjastatud digitaalselt) Aivar Raudmets, koosoleku juhataja